

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่จะนำเสนอเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
2. ประวัติความเป็นมาของอาเซียนและวัตถุประสงค์หลักการของการก่อตั้งอาเซียน
3. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ
5. ทฤษฎีและแนวความคิดทางการบริหาร
6. บริบทการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

1. หลักการและเหตุผลของการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

1.1 กำเนิดและพัฒนาการของอาเซียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 3 - 4) ได้กล่าวถึง กำเนิดอาเซียนว่าสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มก่อตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2504 โดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ได้ร่วมกันจัดตั้งสมาคมอาสา หรือ Association of South East Asia ขึ้นเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมแต่ดำเนินการได้เพียง 2 ปี ก็ต้องหยุดชะงักลง เนื่องจากความผกผันทางการเมืองระหว่างประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย ในช่วงทศวรรษ 2500 ระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ได้แพร่เข้ามาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทำให้เกิดความกังวลทางด้านเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจประกอบกับประเทศมหาอำนาจเริ่มไม่สนับสนุนให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควรทำให้ประเทศในกลุ่มหันมาหาความร่วมมือซึ่งกันและกัน และได้มีการฟื้นฟูสัมพันธภาพระหว่าง

ประเทศขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการแสวงหาช่องทางจัดตั้งองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจขึ้นในภูมิภาค “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” จึงได้จัดตั้งขึ้นโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และ สิงคโปร์ ได้ร่วมลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพ ฯ” (Bangkok Declaration) หรือที่เรียกว่าปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ที่พระราชวังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกันในภูมิภาคสร้างไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดี บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก

กรมอาเซียน (2552 : 6) ได้ให้รายละเอียดในการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนว่าหลังจากที่ 5 ประเทศได้ลงนามปฏิญญากรุงเทพ ฯ ได้มีสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม 13 เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 ลาว พม่าเข้าเป็นสมาชิก เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ตามลำดับ ทำให้อาเซียนมีสมาชิกรวม 10 ประเทศ นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลังต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยสำคัญจากความไว้ใจกันระหว่างประเทศสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อความร่วมมือระหว่างกัน ทำให้สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะแห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็น มาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน

กรมอาเซียน (2552 : 23 - 24) ได้กล่าวถึง ความร่วมมือของอาเซียนในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จำนวน 3 ด้าน คือ

1. ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง โดยอาเซียนได้มุ่งเน้นความร่วมมือเพื่อธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคตลอดมา โดยได้มีการจัดทำและ ผลักดันให้ทุกประเทศในภูมิภาคให้ความสำคัญและยึดมั่น ในสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation หรือ TAC) ปี 2519

(ค.ศ. 1976) มุ่งเน้นการสร้างสันติภาพและความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองเรื่องด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือระหว่างกัน นอกจากนี้อาเซียนได้ร่วมลงนาม ในเอกสารด้านการเมือง เมื่อปี 2514 (ค.ศ. 1971) และในปี 2537 (ค.ศ. 1994) ได้จัดการประชุม ASEAN Regional Forum (ARF) ที่กรุงเทพฯ ฯ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมอันจะนำไปสู่การทูตเชิงป้องกันและการแก้ไขความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

2. ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากการเจรจาเปิดเสรีการค้ารอบอุรุกวัย และการแบ่งตลาดโลกออกเป็นกลุ่มภูมิภาคประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศได้ตกลงจะเร่งลดภาษีสินค้าในกรอบ AFTA ให้เร็วขึ้น โดยมีการกำหนดลดภาษีสินค้าให้มีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 0 - 5 ภายในปี 2545 (ค.ศ. 2002) และอาเซียนได้ตั้งเป้าที่จะลดภาษีสินค้าทั้งหมดลงมาอยู่ที่อัตราร้อยละ 0 ภายในปี 2553 (ค.ศ. 2010) สำหรับสมาชิกเดิมและปี 2558 (ค.ศ. 2015) สำหรับสมาชิกใหม่ ต่อมาอาเซียนได้ขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเพิ่มเติมจาก AFTA โดยได้ขยายความร่วมมือไปสู่การค้าบริการและการเชื่อมโยงทางด้านอุตสาหกรรม เช่น การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area-AIA) นอกจากนี้ยังได้ขยายขอบเขตความตกลง AIA ให้ครอบคลุมความร่วมมือด้านการค้าบริการ โดยมีการเปิดเสรีการค้าบริการใน 7 สาขา (การขนส่งทางทะเล การขนส่งทางอากาศ การเงินการคลัง วิชาชีพธุรกิจ การก่อสร้าง การคมนาคมและการท่องเที่ยว) โดยมีเป้าหมายให้การเปิดเสรีครอบคลุมทุกสาขาบริการภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020)

3. ความร่วมมือเฉพาะด้าน คือ ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่มีใช้ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดี ส่งเสริมและรักษาเอกลักษณ์ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในภูมิภาค โดยเฉพาะ “ปฏิญญากรุงเทพฯ ฯ” (Bangkok Declaration) ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการพัฒนาความร่วมมือเฉพาะด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยกระดับความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคุ้มครองและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืนและความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมและสนทนาศของอาเซียนซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนชาวอาเซียน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness)

1.2 การขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 9 - 10) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการศึกษาในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้ปรากฏเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนซึ่งใน

ปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย) ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 และกำหนดให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอก มีสันติสุข เชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาชาติไทย และการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน รวมทั้งมีการพัฒนาที่มีพลวัตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดในสังคมที่เอื้ออาทรที่ระลึกถึงสายสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ รับรู้มรดกทางวัฒนธรรม ที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงในอัตลักษณ์ของภูมิภาคพัฒนามนุษย์ โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึง โอกาสของการพัฒนาต่าง ๆ อาทิ การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรม นวัตกรรม การส่งเสริม การป้องกันคุณภาพการทำงานและการประกอบการ รวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัย การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการพัฒนาซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการรวมตัวของอาเซียน เสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา

ต่อมาอาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (พ.ศ. 2552 - 2558) โดยให้ความสำคัญต่อการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนซึ่งมีเป้าหมายที่จะทำให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีสังคมที่รับผิดชอบเพื่อก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาชาติและประชาชนอาเซียน โดยเสริมสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันและทำให้เกิดเป็นสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันซึ่งจะทำให้คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชนดีขึ้น สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภูมิภาคในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน พร้อมทั้งจัดให้ประชาชนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเที่ยงธรรมในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ส่งเสริมและลงทุน ในด้านการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบการ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ในการดำเนินกิจกรรมด้านสังคมและเศรษฐกิจ

แผนงานดังกล่าวได้ให้ความสำคัญต่อการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระของอาเซียนด้านการพัฒนา การสร้างสังคมความรู้โดยเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเลี้ยงดู พัฒนาเด็กปฐมวัย การปลูกฝังเรื่องของอาเซียนในกลุ่มเยาวชนผ่านทางการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ดังนั้น คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญต่อการพัฒนาทาง

เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนให้มีความเจริญก้าวหน้า และแข่งขันได้ในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ในหลากหลายด้านที่ส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคของสังคมฐานความรู้

1.3 ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 10 - 11) ได้กล่าวถึง ความร่วมมือของอาเซียนด้านการศึกษาว่า ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อมีการจัดการประชุมด้านการศึกษารั้งแรกในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2518 ความร่วมมือดังกล่าวมีพัฒนาการ เป็นลำดับอย่างช้า ๆ ทั้งในเชิงกลไกการบริหารจัดการและในเชิงสาระความร่วมมือ ต่อมาเมื่ออาเซียน มีการปรับตัวในเชิง โครงสร้าง เพื่อให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ของอาเซียนเข้มแข็งขึ้น มีการจัดตั้ง ASEAN Committee on Education (ASCOE) เป็นกลไกการบริหารความร่วมมือของอาเซียนด้านการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2532 ต่อมาใน พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งแรกคู่ขนานกับการประชุมสภาซีเมค ระหว่างวันที่ 21 - 23 มีนาคม พ.ศ. 2549 ที่ประเทศสิงคโปร์และมีการประชุมต่อเนื่องทุกปีจนถึง พ.ศ. 2552 ซึ่งในการขับเคลื่อนความร่วมมือ ด้านการศึกษาในกรอบอาเซียนได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ด้วยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อสร้างแรงงานที่มีประสิทธิภาพในการแข่งขัน ภายใต้ความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดทางด้านการศึกษาระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะความร่วมมือด้าน การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ด้านเทคโนโลยีและทรัพยากร มนุษย์อาเซียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 12) ได้กล่าวถึง การขับเคลื่อนการศึกษาในประเทศไทยว่าได้มีการจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองเป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษา และยุทธศาสตร์การพัฒนา ศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย การให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานระยะ ยาวของประเทศ การให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษาของนักเรียน ในวิชาสำคัญ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ที่อาจส่งผลกระทบ โดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยและความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดย เน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศใน

ภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาคือความร่วมมือดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย การปรับปรุงในเชิงปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพและการจัดทำแผนการศึกษา

การจัดการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน ได้มีความร่วมมือดำเนินการเร่งด่วนตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยกำหนดให้ประชากรอาเซียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงภายในปี ค.ศ. 2015 ทั้งนี้เพื่อจัดการไม่รู้หนังสือในภูมิภาค การจัดการศึกษา ภาคบังคับ ให้แก่ประชาชนทุกเพศอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากความเหลื่อมล้ำทางสังคม เชื้อชาติ ภูมิภาค และความบกพร่องทางร่างกายซึ่งกำหนดให้บรรลุเป้าหมายร้อยละ 70 ภายในปี ค.ศ. 2011 และที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ได้กำหนดให้มีการดำเนิน โครงการเร่งด่วน 10 โครงการ ดังนี้ คือ

- 1.3.1 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
- 1.3.2 การจัดการระบบติดตามนักเรียนที่ออกจาก โรงเรียนกลางคืนและประชากรกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการศึกษา
- 1.3.3 การส่งเสริมการศึกษาสำหรับสตรีและเด็กหญิง
- 1.3.4 การสร้างกลไกการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ยังไม่เข้าถึงการศึกษา
- 1.3.5 การจัดการศึกษาก่อนปฐมวัย
- 1.3.6 การเสริมสร้างการสอนแบบผสมผสานหลายระดับ
- 1.3.7 การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสำหรับการรู้หนังสือและการดำเนินชีวิตของชนบทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 1.3.8 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไร้ที่อยู่และไม่มีสัญชาติ
- 1.3.9 การจัดการศึกษาการดูแล และการให้บริการคำปรึกษาสำหรับเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อ HIV และเอ็ดส์
- 1.3.10 การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม ในสถานการณ์ภัยพิบัติ

2. สาระเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

2.1 ความหมายและความสำคัญของกฎบัตรอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 13) ได้ให้ความหมายของกฎบัตรอาเซียนว่า “กฎบัตรอาเซียน” คือ ธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดของอาเซียนเป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่กำหนดกรอบโครงสร้างองค์กร เป้าหมาย หลักการและกลไกที่สำคัญต่าง ๆ ภายในอาเซียนโดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะความพยายามที่จะรวมตัวกันเป็น “ประชาคม” ภายใน พ.ศ. 2558

2. เพื่อสร้างกลไกส่งเสริมให้รัฐสมาชิกปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน

3. เพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดและสร้างประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงมากขึ้น โดยการบังคับใช้กฎบัตรดังกล่าวจะทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกติกาดำเนินงานอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 31) ได้กล่าวว่า กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วยข้อบทต่าง ๆ 13 บท 55 ข้อ ซึ่งมีประเด็นใหม่ที่แสดงความก้าวหน้าของอาเซียนได้แก่

1. การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน
2. การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนสอดส่องและรายงานการทำตามความตกลงของประเทศสมาชิก
3. การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิก
4. การให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อประเทศ ผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎบัตรฯ อย่างร้ายแรง
5. การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทามติ
6. การส่งเสริมให้มีการปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น
7. การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียน เพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันที่

8. การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมมากขึ้น

9. การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้งต่อปี จัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในแต่ละสามเสาหลัก และการมีคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำ อาเซียนที่กรุงจาการ์ตา เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุม ของอาเซียน เป็นต้น

กฎบัตรอาเซียนมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 หลังจากมีประเทศสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศ ได้ให้สัตยาบันกฎบัตรในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี จุดเด่นของกฎบัตรอาเซียน คือ การที่ข้อบังคับต่าง ๆ ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ประชาชนเข้าถึงและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศสมาชิกมากยิ่งขึ้น

2.2 สาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน

โครงสร้างของกฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วย อารัมภบทและข้อบังคับ 13 บท 55 ข้อ (อารัมภบทพูดถึงความเป็นมาของอาเซียน เหตุผลในการจัดทำกฎบัตร การสร้างประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วย สามเสาหลัก คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมความมั่นคงอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยเป้าหมายสำคัญในการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนก็คือ การมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง) ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 33 - 37)

บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles) ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิก โดยสิ่งที่เป็นเป้าหมายประกอบด้วย การส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่าง ในการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติดและการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ขณะที่หลักการได้เน้นย้ำ เรื่องอำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักนิติธรรม และ ธรรมชาติภาพ และการเคารพความแตกต่าง

บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) กำหนดให้อาเซียนมีสถานะเป็นนิติบุคคล

บทที่ 3 สมาชิกภาพ (Membership) กำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ อาทิต้องเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงต้องยินยอมที่จะผูกพันตามกฎบัตรและสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของประเทศสมาชิก ทั้งยังกำหนดสิทธิและหน้าที่ของประเทศสมาชิกในกรอบกว้าง อาทิ ประเทศสมาชิกจะมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรและความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียนรวมถึงหน้าที่ในการออกกฎหมายภายในเพื่อรองรับพันธกรณี

บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organ) กำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ในอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย 1) ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจในเรื่องสำคัญ รวมถึงในกรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีตามกฎบัตรอย่างร้ายแรง 2) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) เป็นองค์กรซึ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งผู้ที่อยู่ในองค์ประกอบคือรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนทำหน้าที่เตรียมการประชุมสำหรับผู้นำและประสานงานระหว่างเสาหลักของอาเซียนทั้งสามเสาหลัก เพื่อบูรณาการการดำเนินงานของอาเซียน 3) คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Councils) ประกอบด้วย ผู้แทนที่ประเทศสมาชิกแต่งตั้งเพื่อประสานงานและติดตามการทำงานตามนโยบายของผู้นำภายใต้ความรับผิดชอบ รวมถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการเสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อผู้นำ 4) องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) ทำหน้าที่นำข้อตกลงและมติของผู้นำไปปฏิบัติสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนรวมถึงคอยให้ข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียน 5) สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) อยู่ภายใต้การบริหารของเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นจากเดิม คือ นอกจากจะเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารของอาเซียนแล้วยังมีบทบาทในการติดตามการปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระงับข้อพิพาทและรายงานตรงต่อผู้นำรวมถึงสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับภาคประชาสังคม 6) คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (PR) to ASEAN) ประเทศสมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตขึ้นใหม่ เพื่อไปประจำการ ที่กรุงจาการ์ตาซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของอาเซียน โดยจะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประเทศสมาชิกพร้อมกับผู้แทนของอาเซียน 7) สำนักงานเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นศูนย์รวมในการประสานงานและสนับสนุนภารกิจของอาเซียนในประเทศ 8) กลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN human rights body - AHRB) รัฐมนตรี

ต่างประเทศอาเซียนได้มอบหมายให้คณะทำงานระดับสูง เรื่องการยกร่างกฎบัตรอาเซียนไปยก
ร่างที่โออาร์ (TOR) ขององค์กรดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ
มนุษยชนในภูมิภาคซึ่งไม่ใช่เพียงแต่การให้คำปรึกษา แต่ยังรวมถึงการติดตามและประเมิน
สถานะสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค ส่งเสริมการศึกษาและความตื่นตัวของหน่วยงานภาครัฐ
รวมถึงประชาชน และ 9) มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ
เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน

บทที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities Associated with
ASEAN) ให้อาเซียนมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรที่สนับสนุนหลักการและวัตถุประสงค์ของอาเซียน
ซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท ตามรายชื่อในภาคผนวก

บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and Privileges)
หลักเกณฑ์ในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่บุคลากรต่าง ๆ ของประเทศ
สมาชิก

บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ (Decision Making) หลักการทั่วไป คือ
ฉันทามติแต่สามารถตัดสินใจโดยวิธีอื่นด้วย ได้แก่ 1) ในกรณีที่ไม่มีฉันทามติให้ผู้นำตกลงกัน
ว่าจะใช้วิธีการใด ในการตัดสินใจ 2) ในกรณีที่มีข้อตกลงอื่น ๆ ของอาเซียนอนุญาตให้ใช้วิธีการ
อื่นตัดสินใจได้โดยให้ใช้เสียง 2 ใน 3 และ 3) ในกรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่าง
ร้ายแรงผู้นำมีอำนาจตัดสินใจเพื่อกำหนดมาตรการดำเนินการ ทั้งนี้ระบุให้มีความยืดหยุ่นใน
การผูกพันตามข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในกรณีที่ประเทศใดยังไม่พร้อมก็อาจไม่เข้าร่วม
ด้วยได้

บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) กำหนดกรอบ การ
ดำเนินงานเกี่ยวกับกลไกในการระงับข้อพิพาทต่าง ๆ โดยประเด็นหลัก อาทิให้ทุกเสาหลัก มี
กลไกในการระงับข้อพิพาท หากไม่สามารถหาข้อยุติอาจยกเรื่องให้ผู้นำตัดสินเลขาธิการ
อาเซียนจะติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามคำแนะนำและคำตัดสินพร้อมทั้งทำรายงาน
เสนอผู้นำ รวมถึงไม่ ตัดสิทธิในการใช้รูปแบบการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายสหประชาชาติ
หรือกฎหมายระหว่างประเทศอื่น

บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน (Budget and Finance) ให้ความสำคัญกับ
การบริหารจัดการงบประมาณที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบได้

บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ (Administration and Procedure) ประชานองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนมาจากประเทศเดียวกันตามการหมุนเวียน เพื่อให้การทำงานเป็นเอกภาพและเพิ่มบทบาทของประชาอาเซียน

บทที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols) กำหนดให้อาเซียนส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน รวมถึงคำขวัญ (One Vision, One Identity, One Community) ชงและตราอาเซียน นอกจากนี้ยังกำหนดให้วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปีเป็นวันอาเซียน

บทที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก (External Relations) เน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค โดยอาเซียนจะเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้นและให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ

บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions) เป็นพันธกรณีของสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตรและความตกลงของอาเซียน ทั้งนี้ กฎบัตรจะมีผลบังคับใช้เมื่อทุกประเทศให้สัตยาบันและสามารถแก้ไข ทบทวนกฎบัตร ได้หลังจากที่มีผลบังคับใช้ 5 ปี (<http://www.ftawatch.org/node/12229>)

2.3 สรุปสาระสำคัญของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 17) ได้สรุปสาระสำคัญของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ไว้ 3 ด้าน ดังนี้

2.3.1 ด้านการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โดยผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาชะอา – หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ปี พ.ศ. 2552 - 2558) รวมทั้งได้รับรองแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนและแผนงาน การจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อกำหนดทิศทางและการวางรากฐานสำหรับ การจัดตั้งประชาคมอาเซียน

2.3.2 ด้านการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อภูมิภาค ได้แก่ 1) การเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินในอาเซียน รวมถึงการรับมือวิกฤตการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจโลก โดยขยายความร่วมมือภายใต้กรอบซีอาร์ไอเอ็มซีเอใหม่ให้เป็นความร่วมมือในระดับพหุภาคี และเพิ่มวงเงินจาก 80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐเป็น 120,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 2) การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานในอาเซียน 3) การเสริมสร้างความร่วมมือว่าด้วยการป้องกันภัยพิบัติในอาเซียนภายใต้กรอบการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UN Framework Convention on Climate Change - UNFCCC) สมัยที่ 5 ที่กรุงโคเปนเฮเกน

2.3.3 ด้านผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ ได้แก่ 3.1) ฟื้นฟูความเชื่อมั่นที่ประเทศในภูมิภาคและประชาคมระหว่างประเทศมีต่อประเทศไทย 3.2) ไทยสามารถผลักดันการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั้งในเรื่องการรองรับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจโลก ความมั่นคง ด้านอาหารและพลังงานและการจัดการภัยพิบัติต่าง ๆ ภายหลังการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรอาเซียนที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริงตามหัวข้อหลักของการประชุม ฯ ที่ว่า “กฎบัตรอาเซียนเพื่อประชาชนอาเซียน” 3.3) ไทยได้รับประโยชน์อย่างมากในการฟื้นฟูการท่องเที่ยว ทั้งในพื้นที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหินรวมทั้งการฟื้นฟูภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยในภาพรวม

1.3 สาระเกี่ยวกับสามเสาหลักแห่งอาเซียน

เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสาร “วิสัยทัศน์อาเซียน 2020” เพื่อกำหนดเป้าหมายว่าภายในปี ค.ศ. 2020 (2563) อาเซียนจะมีลักษณะ ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 18 - 20)

1.3.1 วงสมานฉันท์ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A Concert of Southeast Asian Nations)

1.3.2 หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต (A Partnership in Dynamic Development)

1.3.3 มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก (An Outward – Looking ASEAN)

1.3.4 ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร (A Community of Caring Societies) และในการประชุมผู้นำอาเซียนครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7 – 8 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ที่บาหลีผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติมโดยได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ. 2020) และประชาคมอาเซียนประกอบด้วยสามเสาหลัก (pillars) ดังนี้

1) ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community-ASC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสันติสุข แก้ไข

ปัญหาภายในภูมิภาค โดยสันติวิธีและยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวประชาคมความมั่นคงอาเซียนจะดำเนินการ ดังนี้

2) ใช้เอกสารทางการเมืองและกลไกของอาเซียนที่มีอยู่แล้ว เพิ่มศักยภาพในการแก้ไขข้อพิพาทภายในภูมิภาครวมทั้งการต่อต้าน การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติอื่น ๆ และการขจัดอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

3) ริเริ่มกลไกใหม่ ๆ ในการเสริมสร้างความมั่นคง และกำหนดรูปแบบใหม่สำหรับความร่วมมือในด้านนี้ ซึ่งรวมถึงการกำหนดมาตรฐานการป้องกันการเกิดข้อพิพาท การแก้ไขข้อพิพาทและการส่งเสริมสันติภาพภายหลังจากการเกิดข้อพิพาท

4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล ซึ่งอาเซียนยังไม่มีความร่วมมือด้านนี้ ทั้งนี้ความร่วมมือดังกล่าวข้างต้น จะไม่กระทบต่อนโยบายต่างประเทศและความร่วมมือทางทหารของประเทศสมาชิกกับประเทศนอกภูมิภาค

1.3.5 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) กำหนดวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่งและสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้ โดยดำเนินการ ดังนี้

1) มุ่งให้เกิด การหมุนเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม ภายในปี ค.ศ. 2020

2) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่

3) ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาและช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน

4) ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือ ด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือในการนี้ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมกลุ่มสินค้าและบริการสำคัญ

จำนวน 11 สาขา ให้เป็นสาขานำร่อง ได้แก่ สินค้าเกษตร สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ (e - ASEAN) การบริการด้านสุขภาพท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน) ซึ่งอาเซียนได้ดำเนินการ ดังนี้ คือ

1. รับผิดชอบในการจัดทำ Roadmap ในแต่ละสาขา ได้แก่ ประเทศไทยรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน) ประเทศพม่า รับผิดชอบด้านสินค้า การเกษตรและสินค้า การประมง ประเทศอินโดนีเซีย รับผิดชอบด้านยานยนต์และผลิตภัณฑ์ไม้ ประเทศมาเลเซีย รับผิดชอบด้านยางพาราและสิ่งทอ ประเทศฟิลิปปินส์ รับผิดชอบด้าน อิเล็กทรอนิกส์ และประเทศสิงคโปร์ รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริการด้านสุขภาพ

2. จัดทำกรอบความตกลงว่าด้วย 1) กำหนดให้ประเทศสมาชิกการรวมกลุ่มสินค้าและบริการ 11 สาขาดังกล่าว คือ Framework Agreement for the Integration of the Priority Sectors และพิธีสารสำหรับแต่ละสาขา คือ ASEAN Sectoral Integration Protocol อีก 11 ฉบับ เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการร่วมที่จะใช้ในการรวมกลุ่มสินค้าและบริการสำคัญทุกสาขาโดยมีมาตรการสำคัญ คือ การเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและ การลงทุน การส่งเสริมการค้าและการลงทุน และความร่วมมือในด้านอื่น ๆ

3. กำหนดให้ปี พ.ศ. 2010 เป็น deadline สำหรับการรวมตัวของสินค้าและบริการ 11 สาขา ดังกล่าว โดยให้มีการผ่อนปรนสำหรับประเทศกัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม (CLMV) ประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community- ASCC) มีจุดมุ่งหมาย ที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (Social security) โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น

1. การพัฒนาสังคม โดยการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ยากลำบาก ในถิ่นทุรกันดาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

2. การพัฒนาการฝึกอบรม การศึกษาระดับพื้นฐานและการศึกษาในระดับที่สูงกว่า การศึกษาพื้นฐาน การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสร้างงานและการคุ้มครองทางสังคม

3. การส่งเสริมความร่วมมือในด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์และโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง

4. การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

5. การส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเขียน นักคิดและศิลปินในภูมิภาค แผนปฏิบัติการของประชาคมสังคม – วัฒนธรรมอาเซียน เน้นการดำเนินการ 4 ประเด็นหลัก ดังนี้ คือ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 22)

1. สร้างประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร โดยเน้นการแก้ไขปัญหา ความยากจน เสริมสร้างความเสมอภาคและการพัฒนามนุษย์ อาทิ การพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน การส่งเสริมสวัสดิการสังคม การพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน การพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุขและการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ (human security) ในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ

2. แก้ไขปัญหา อันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อสังคม โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ และมีระบบการป้องกันทางสังคมที่เหมาะสมโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมแรงงานและเสริมสร้างความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สวัสดิการสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสาธารณสุข (ปัญหาที่มากับโลกาภิวัตน์ เช่น โรคระบาด โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ)

3. ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนและมุ่งเน้นการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องโดยมีกลไกสำหรับจัดการและดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตลอดจนการป้องกันและขจัดภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม

4. เสริมสร้างรากฐาน ที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี ค.ศ. 2020 ซึ่งจะเป็นภูมิภาคที่ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์ (identity) ร่วมกันของภูมิภาคท่ามกลางความหลากหลายทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในระดับและวงการต่าง ๆ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกันและกัน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกันและกัน

1.4 สาระเกี่ยวกับร่างคำปฏิญญาอาเซียนหัวหิน

1.4.1 ที่มาของร่างคำปฏิญญาอาเซียนหัวหิน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 41) ได้กล่าวถึงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่อำเภอชะอำ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2552 ว่า ได้มีการ

รับรองปฏิญญาชะอำ – หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (พ.ศ. 2552 – 2558) ซึ่งผนวกแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาหลักด้วยกัน โดยมี คณะทำงานอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินความร่วมมือในแต่ละด้าน และได้ตั้งเป้าหมายสำหรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยมุ่งหวังให้เป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางเป็นสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น ส่งเสริมการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนรวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรองรับ การเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน นอกจากนี้อาเซียนยังได้จัดทำแผนการจัดตั้ง ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ซึ่ง ประกอบด้วยความร่วมมือ 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการ สังคม ความยุติธรรมและสิทธิ ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

1.4.2 ปฏิญญาชะอำ – หัวหินด้านการศึกษา

ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ซึ่งจัดขึ้น ณ ชะอำ – หัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ได้ให้การรับรองปฏิญญาชะอำ – หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน โดยเน้นย้ำถึง บทบาทที่สำคัญของการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 42 - 44)

1) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง

โดยอาเซียนจะสนับสนุนการสร้างความเข้าใจและความตระหนัก เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนให้ มากขึ้นโดยผ่านหลักสูตรอาเซียนใน โรงเรียน เผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่าง ๆ ของชาติในอาเซียนและหลักสูตรของ โรงเรียนที่เน้นหลักการแห่งประชาธิปไตย การเคารพใน สิทธิมนุษยชนและค่านิยมในแนวทางสันติภาพให้มากขึ้น ฝึกอบรมครูให้มีความเข้าใจและ ความตระหนักรู้ ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อในภูมิภาค จัดทำ โครงการแลกเปลี่ยนและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีและ ความเชื่อในภูมิภาค จัดให้มีการประชุมผู้บริหาร โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นเกี่ยวกับประเด็น ในภูมิภาคอาเซียนที่หลากหลาย การสร้างศักยภาพและเครือข่ายของ โรงเรียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia School Principals' Forum : SEA-SPF)

2) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ อาเซียนจะพัฒนารอบทักษะด้านอาชีพภายในประเทศสมาชิก โดยสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษามีทักษะด้านอาชีพให้มากขึ้น พัฒนาข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์สารนิเทศด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งสนับสนุนให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ในการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในภูมิภาคควบคู่กับปรับปรุงมาตรฐานด้านการศึกษาและวิชาชีพ นอกจากนี้อาเซียนจะพัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบนพื้นฐานของความสามารถในภูมิภาคและสนับสนุนให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และตอบสนองต่อความต้องการ ในภาคอุตสาหกรรม โดยมีการประสานความร่วมมือในกรอบการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน

3) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนจะดำเนินการ ดังนี้

- 3.1) พัฒนาเนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับ โรงเรียน เพื่อใช้อ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์
- 3.2) เสนอให้มีหลักสูตรปริญญาด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนใน มหาวิทยาลัย
- 3.3) เสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียนเป็นวิชาเลือกใน โรงเรียน
- 3.4) สนับสนุน โครงการยกระดับการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน ให้แก่เยาวชนและสนับสนุน โครงการอื่น ๆ เช่น การทัศนศึกษาใน โรงเรียนประเทศสมาชิกอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียน ด้าน วัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่าย มหาวิทยาลัยอาเซียนและการประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน
- 3.5) สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกคน ในประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3.6) จัดให้มีการประชุมวิจัยทางด้านการศึกษาอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและการพัฒนา ในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิก เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค
- 3.7) สนับสนุนความเข้าใจและการตระหนักรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม ของภูมิภาคอาเซียน โดยบูรณาการ ในหลักสูตร โรงเรียน และการมอบรางวัล โรงเรียนสีเขียวอาเซียน

3.8) จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลงชาติอาเซียน การจัดแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกในการเฉลิมฉลองวันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม)

นอกจากนี้ อาเซียนได้เห็นชอบที่จะเสนอให้รัฐสมาชิกอาเซียนแบ่งปันทรัพยากรและพิจารณาการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการศึกษาของภูมิภาค และมอบหมายให้องค์การระดับรัฐมนตรีของอาเซียนที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนปฏิบัติตามปฏิญญานี้ โดยการให้แนวทางและสนับสนุนแผน 5 ปี ของอาเซียนว่าด้วยเรื่องการศึกษา รวมทั้งให้มีการรายงานความก้าวหน้าผ่านคณะรัฐมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการ

1.4.3 สารสำคัญของ การขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558

สารสำคัญของ การขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 สรุปได้ ดังนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 46 - 47)

1) การรายงานผลการดำเนินงานด้านการศึกษา ของประเทศไทยโดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การดำเนินงานภายใต้กรอบรัฐมนตรีอาเซียน การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน โครงการ Spirit of ASEAN การจัดทำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรี ด้านการศึกษา โครงการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา โครงการจัดการ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการศึกษาในกรอบอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

2) คณะกรรมการระดับชาติ เห็นชอบร่างนโยบายเพื่อดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา ฯ ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 นโยบาย ประกอบด้วย

นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษาและประชาชน เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558

นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษาและประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญการที่

สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลง ทางอุตสาหกรรมและการเพิ่มโอกาสในการหางาน
ทำของประชาชนรวมทั้งการพิจารณาแผน ผลิตกำลังคน

นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการ
แลกเปลี่ยนนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียนรวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทาง
วิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการ
แลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต
การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพทั้งในขั้นต้นและ
ขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศ
สมาชิกอาเซียน

นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน
เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงร่วมกัน
ด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถประสพการณ์ ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับ
การเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรี ด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชนให้เป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่
ประชาคมอาเซียน โดยให้องค์กรหลักดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการตามนโยบาย การ
ดำเนินงานของปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษารวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ
ตามนโยบายการดำเนินงานของปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษาฯ โดยให้รายงานผลการ
ดำเนินงานของหน่วยงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

1.5 คุณภาพผู้เรียนกับการพัฒนาคุณภาพสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 50) ได้กล่าวว่า เมื่อวันที่
22 ธันวาคม 2552 กระทรวงศึกษาธิการ ได้เป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาวิชาการและประชุม
เชิงปฏิบัติการเรื่อง “ปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
ขยายผลการจัดการศึกษาระดับชาติ ในทั้งสามเสาหลักของอาเซียน ประกอบด้วย เสาหลักด้าน
การเมืองและความมั่นคง เสาหลัก ด้านเศรษฐกิจ และเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรมตาม
เป้าหมายของปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อมุ่งสู่
เป้าหมายประชาคมอาเซียนที่ เอื้ออาทรและแบ่งปันซึ่งผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองปฏิญญา
ดังกล่าว เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 สรุปแนวคิด ได้ดังนี้ คือ

1.5.1 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างสมรรถนะของประชาคม ได้แก่
การส่งเสริม ทักษะด้านการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน) การส่งเสริมด้านทักษะ

กระบวนการคิด ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ การรู้จักแบ่งปัน การมีจิตอาสา การรู้จักประนีประนอมและการส่งเสริมหลักการ ประชาธิปไตย การสร้างมาตรฐาน หลักสูตรการศึกษาอาเซียนด้วยการส่งเสริมการใช้ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน การสอนนักเรียนให้รู้จักวิถีชีวิตรู้จักการแก้ปัญหาและการนำสู่ การปฏิบัติ การเรียนรู้ศาสนาที่หลากหลาย

1.5.2 การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน คือ การสร้างจิตสำนึกของพลเมือง อาเซียนด้วยการจัดการศึกษาแก่กลุ่มคนทุกระดับ โดยไม่ละเลยชนกลุ่มน้อย

1.5.3 การจัดแหล่งการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อน บ้าน การจัดค่ายวิชาการ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และทรัพยากรร่วมกัน และ 4) การจัดการ ศึกษาด้านสังคมและวัฒนธรรมโดยการบูรณาการหลักสูตร องค์ความรู้ การดำเนินกิจกรรมของ อาเซียนและการส่งเสริมการติดต่อสื่อสารของประชาคมอาเซียน

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 15 - 16) ได้กำหนด แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญสำหรับนักเรียนในการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน ไว้ดังนี้ คือ

Personal Spirit คือ ความเป็นผู้มีจิตวิญญาณแห่งมิตรไมตรี สันติภาพและความ สงบสุข จิตสำนึกแห่งคนดี เรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อทำความดี ทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่น เสมอ

Problem solving คือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่จำเป็นและมีแผน ใน การศึกษาวิเคราะห์แก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

Team Work คือ ความสามารถในการทำงานเป็นคณะบุคคล การมีที่ปรึกษาจะ ทำให้เกิดพลังในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิตที่มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง ลดความ ผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้

Communication คือ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เนื่องจาก เราต้องเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกันทั้งด้านกว้างและลึก โดยเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมที่ หลากหลายโดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2

Thinking คือ ความฉลาดในการคิด มีพื้นฐานมาจากการรักการอ่าน การศึกษา หาความรู้อยู่เสมอ การสั่งสมความรู้และวิทยาการทำให้เกิดไหวพริบ มีปัญญาเป็นคนที่ฉลาดใน การคิด

2. ประวัติความเป็นมาของอาเซียนและวัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียน

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ซึ่งผู้แทนทั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย) ตู อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหม และรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย) นายนาซิโซ รามอส (รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์) นายเอส ราซาร์ตนิม (รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์) และพันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีต่างประเทศไทย) ในเวลาต่อมาได้มีประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม (เป็นสมาชิกเมื่อ 8 ม.ค. 2527) เวียดนาม (วันที่ 28 ก.ค. 2538) ลาว พม่า (วันที่ 23 ก.ค. 2540) และ กัมพูชา (วันที่ 30 เม.ย. 2542) ตามลำดับ จากการรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ทำให้อาเซียนมีสมาชิกรวม 10 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการบริหาร ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ สัญลักษณ์ของอาเซียน คือ รูปวงข้าว สีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน วงข้าว 10 ต้น หมายถึง ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ สีเหลืองหมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และการมีพลวัติ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

3. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 1 - 70) ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนดังนี้

3.1 คุณลักษณะเด็กไทยและตัวชี้วัดความสำเร็จ

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการจัดประชุม โต๊ะกลมและประชาพิจารณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยตรงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมการและดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนทั้งด้าน

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ เช่น สถานทูต มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชนในการร่วมกำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

3.2 คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนกำหนดเป็นลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านความรู้

มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

3.2.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ

ทักษะพื้นฐาน สื่อสาร ได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศในอาเซียนอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)

- 1) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์
- 2) มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี
- 3) มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบต่อสังคมเคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 4) มีภาวะผู้นำเห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน
- 5) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 6) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง
- 7) มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง

3.2.3 ด้านเจตคติ

- 1) มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน
- 2) ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน
- 3) มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน
- 4) มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรมยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา
- 5) ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

การพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน จะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จทั้งคุณภาพเด็ก คุณภาพครู และคุณภาพผู้บริหาร เพื่อใช้ประเมินความสำเร็จ

4.1 ตัวชี้วัดคุณภาพครู

4.1.1 ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

4.1.2 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

4.1.3 ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้

4.1.4 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)

4.1.5 ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้

4.1.6 ครูสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศ และในกลุ่มประชาคมอาเซียน

4.1.7 ครูใช้ประสบการณ์การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหาร

4.2 ตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา

4.2.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.2 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะในการใช้ ICT

4.2.4 ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (เช่น โรงเรียน องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ ฯลฯ)

4.2.5 ผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน

4.2.6 ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ชินภัทร ภูมิรัตน์ (เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เลขาธิการ กพฐ.) เปิดเผยว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 โครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) กิจกรรม โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN โดยได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียน 68 โรง แบ่งเป็น โรงเรียน 3 รูปแบบ คือ โรงเรียน Sister School 30 แห่ง โรงเรียน Buffer School 24 แห่ง และ ASEAN Focus School 14 แห่ง และมีโรงเรียนที่เป็นเครือข่าย มากกว่า 500 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และ จัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ที่ผ่านมา โรงเรียนและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อาเซียน ได้จัดกิจกรรม ซึ่งเป็นการออกแบบและจัดประสบการณ์สำหรับผู้ใหญ่ และติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทางสื่อไอซีทีที่หลายโรงเรียนได้รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนและโรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้อาเซียนที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง

สำเนา สมบูรณ์ (2555 : 4) ได้รวบรวมสรุปว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ถูกกำหนดเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือกับองค์กรหลักต่าง ๆ เพื่อเตรียมการ วางแผน พัฒนา เตรียมความพร้อมให้แก่ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 โดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) ภายใต้กรอบ 3 เสาหลักกับ 5 นโยบาย จากปฏิญญา ชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษาฯ ต่อการขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สาระสำคัญของปฏิญญาดังกล่าวเน้นความสำคัญของบทบาทการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก ดังนี้ บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง : การสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของกฎบัตรอาเซียน การส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย การส่งเสริมการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน ตระหนักคุณค่าและค่านิยมทางวัฒนธรรม การสร้างเครือข่ายผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อบูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษาร่วมกัน การจัดงานฉลองวันอาเซียน ในประเทศสมาชิก ในช่วงเดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นวันก่อตั้งอาเซียน บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านเศรษฐกิจ : การจัดทำกรอบการพัฒนาทักษะในอาเซียน

การพัฒนากระบวนการถ่ายโอนนักเรียน การถ่ายโอนแรงงานที่มีความชำนาญการในภูมิภาค การพัฒนามาตรฐานอาชีพที่เน้นศักยภาพในอาเซียน ที่สามารถสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรม : การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ในชุมชนชนบท การจัดหลักสูตรระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมอาเซียน การสนับสนุนการเรียนภาษาอาเซียน การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนในเยาวชน การพัฒนาความรู้และการพัฒนาในภูมิภาค การสร้างความรู้และตระหนักเกี่ยวกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน การจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนร่วมกัน ตลอดจนการร่วมแบ่งปันทรัพยากรและจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาค นโยบายการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณ 3,000 ล้านบาท (ปี 2552-2557) สำหรับแผนดำเนินการระยะ 5 ปี เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยมีเป้าหมายว่า ภายในปี 2557 จะต้องมียุโรปนักเรียน นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 1 แสนคน ด้วยการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 ตามกฎบัตรอาเซียน และการดำเนินงานตามปฏิญญา ชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร และแบ่งปันให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ได้มีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมาย การจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขึ้น 1 คณะ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน และผู้บริหารองค์กรหลักร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านการศึกษา กำกับ ติตตาม ประเมินผล และให้ข้อคิดเห็นเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนขององค์กรหลัก สถาบัน และหน่วยงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม ในการประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2553 ได้เห็นชอบนโยบายการศึกษาของไทยเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา ดังนี้

นโยบายที่ 1 : การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนัก และเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

นโยบายที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญการ ที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน

นโยบายที่ 3 : การพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา และครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการ ร่วมกัน ในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมทางอาชีพในขั้นต้น และขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

นโยบายที่ 4 : การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้าน การศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ ในสาขาวิชาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

นโยบายที่ 5 : การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับโครงการ และภารกิจสำคัญที่องค์กรหลักต่าง ๆ ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการอยู่แล้ว เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนา ศักยภาพประชาชนคนไทยให้เข้าสู่การสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การศึกษา เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการ ปลุกฝังค่านิยม แนวความคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐาน สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจ โลก โดยในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Blueprint for ASEAN

Socio-Cultural Community – ASCC Blueprint) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค ด้วยการให้ความสำคัญกับการศึกษาและการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 1) ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อกำเนินการภายใน ปี 2555 – 2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยบรรดาคำให้ประชากรทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีอัตราการรู้หนังสือ ร้อยละ 93.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ของประชากรวัยเรียนที่ไม่รู้หนังสือ โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกล การศึกษานอกระบบ การเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Centres- CLCs) ทั้งนี้ ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศอาเซียนว่า เป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นด้วย

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน (ASEAN Curriculum) สำหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1-ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4-ม.6) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยศึกษา ศิลปะ และ อัตลักษณ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เพื่อจัดทำรายละเอียดหลักสูตรอาเซียนในเดือนกันยายน 2555

การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระบบ

คุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนที่ตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และสถาบันเฉพาะทาง

การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อิเล็กทรอนิกส์ ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้นต่างๆ ทั้งในรูปแบบ on-line และ/หรือ off-line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษา พัฒนาระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสูง สร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และ สอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดย ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางด้าน วิชาชีพทางด้านการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ . 1 – 53) กำหนด มาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่ามีจำนวน 8 มาตรฐาน 39 ตัวบ่งชี้ คั้งนี้มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มีจำนวน 4 มาตรฐาน 19 ตัวบ่งชี้ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ คือ

1. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนด้านการเมือง
2. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนด้านเศรษฐกิจ
3. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนด้านสังคม
4. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนด้านวัฒนธรรม
5. มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้และการสื่อสาร มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

1. สามารถสื่อสารด้วยภาษาอาเซียนได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และ ภาษาประเทศในอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา)
2. สามารถใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้
3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

4. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนเป็นพลเมืองอาเซียน ดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ คือ

1. เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
3. เห็นปัญหาสังคมและลงมือแก้ไขเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี
4. มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี
5. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. มีความสามารถในการจัดการและควบคุมตนเอง

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองอาเซียน มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

1. มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน
2. มีความภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองอาเซียน
3. ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน
4. มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล (การระบธรรม ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม สันติวิธี และ สันติธรรม)

มาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา มีจำนวน 3 มาตรฐาน 16 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 5 ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน มีจำนวน 8 ตัวบ่งชี้ คือ

1. ครูมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญผ่านการประเมินในระดับชาติ
2. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
3. ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)
4. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน
5. ครูสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในประเทศ และในกลุ่มประชาคมอาเซียน
6. ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ครูจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและภาษาราชการของประเทศสมาชิกอาเซียน

มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
3. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการคุณภาพ
4. ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะ

ในการใช้ ICT

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนมีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

1. หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน
2. จัดรายวิชาและกิจกรรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ
3. สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง
4. นิเทศภายในกำกับติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน

มาตรฐานด้านคุณภาพการสร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้ มีจำนวน 1 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

1. ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่าย เพื่อความร่วมมือในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
2. ผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
3. ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน
4. คณะกรรมการสถานศึกษากำกับ ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 1 – 53) กำหนด ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มีจำนวน 4 ยุทธศาสตร์หลัก 19 ยุทธศาสตร์ย่อย ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียนมี จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ย่อย คือ

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นประชาคมอาเซียน บูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. จัดทำรายวิชาความเป็นประชาคมอาเซียน เป็นสาระเพิ่มเติมในหลักสูตร สถานศึกษา

3. จัดทำหลักสูตรภาษาที่ใช้ในประชาคมอาเซียนเป็นภาษาที่สาม

4. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษา และเจตคติ ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวน 5 ยุทธศาสตร์ย่อย คือ

1. สร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

2. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่ใช้ในประชาคมอาเซียนเป็นภาษาที่สอง และ ภาษาที่สามตามลำดับ

3. พัฒนาคู่มือมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อ ยกระดับความสามารถด้านภาษาของผู้เรียน

4. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษเป็น ภาษาที่สอง

5. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ ใช้ภาษาที่ใช้ใน ประชาคมอาเซียนเป็นภาษาที่สาม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการ โดยใช้เครือข่าย มีจำนวน 5 ยุทธศาสตร์ย่อย คือ

1. ส่งเสริมให้มีโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในประชาคมอาเซียน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ในเครือข่ายประชาคมอาเซียน

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนในเครือข่าย
ประชาคมอาเซียน

3. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทาง
ด้านวิชาการกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน

4. จัดให้ครูและผู้เรียนได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี มีจำนวน 4 ยุทธศาสตร์ย่อย
คือ

1. พัฒนาระบบสารสนเทศบนสื่อออนไลน์ให้ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับ
เครือข่ายประชาคมอาเซียน

2. ส่งเสริมให้มีแหล่งความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียนทั้งในรูปแบบ
เอกสาร วิกิทัศน์ และสื่อมัลติมีเดีย อย่างหลากหลาย

จัดให้มีรายการโทรทัศน์ที่แนะนำเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ประสานความร่วมมือ
กับภาคเอกชน ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้ออนไลน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้สู่
ประชาคมอาเซียนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของมาตรฐานและ
ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ใน
การปฏิบัติของมาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มาตรฐานส่วนใหญ่
มีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งมีจำนวน 6 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะทาง
ภาษาและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสาร มาตรฐานที่ 3
ผู้เรียนเป็นพลเมืองอาเซียน ดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนภูมิใจใน
ความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองอาเซียน มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหาร
จัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามี
หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน และมาตรฐานที่
8 สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคม
อาเซียน และมีมาตรฐานที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง จำนวน 2 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมาตรฐานที่ 5 ครูมีศักยภาพใน
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อพิจารณา
รายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้มี
ความเหมาะสมในระดับปานกลาง จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ ส่วนด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ
ของมาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มาตรฐานส่วนใหญ่มีความ

เป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 7 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสาร มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนเป็นพลเมืองอาเซียน ดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองอาเซียน มาตรฐานที่ 5 ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน และมาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและมีมาตรฐานความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เพียงจำนวน 1 มาตรฐานคือ มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 29 ตัวบ่งชี้และ ตัวบ่งชี้ที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 8 ตัวบ่งชี้

1. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งมีจำนวน 3 ยุทธศาสตร์คือ ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาและเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์หลักที่ 3 บริหารจัดการ โดยใช้เครือข่าย โดยยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ย่อย พบว่า ยุทธศาสตร์ย่อยส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 18 ยุทธศาสตร์ย่อย ส่วนด้านความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายยุทธศาสตร์ย่อย พบว่า ยุทธศาสตร์ย่อยส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 13 ยุทธศาสตร์ย่อย และ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ย่อย

2. ความสอดคล้องของมาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามมิติความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2.1 ความสอดคล้องของมาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามมิติความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่ามาตรฐานฯ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมากและมีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง จำนวน 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสาร มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนเป็นพลเมืองอาเซียน ดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนภูมิใจในความ เป็นไทยและความเป็นพลเมืองอาเซียน และมาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน รองลงมา มาตรฐานที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมาตรฐานที่ 5 มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนมาตรฐานที่มีความเหมาะสมในระดับมากและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามมิติความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่า ยุทธศาสตร์ฯ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมากและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาและเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาและยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย และยุทธศาสตร์ฯ ที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับ ปานกลาง มีจำนวน 1 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและ เทคโนโลยี

ทฤษฎีและแนวความคิดทางการบริหาร

ทฤษฎีและแนวความคิดทางการบริหารถ้านับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มทฤษฎีด้วยกัน คือ กลุ่มทฤษฎีแบบคลาสสิก กลุ่มทฤษฎีองค์การเชิงพฤติกรรมศาสตร์ และกลุ่มทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ (นิตยา เงินประเสริฐศรี, 2542 : 7)

1. กลุ่มทฤษฎีองค์การแบบคลาสสิก (Classical Organization Theory)

ทฤษฎีองค์การแบบคลาสสิก จะประกอบไปด้วยทฤษฎีที่สำคัญ ๆ ดังนี้คือ

1.1 ทฤษฎีการจัดการตามหลักวิทยาศาสตร์ (Scientific Management)

เทย์เลอร์ (Taylor) คือ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ เทย์เลอร์นั้นมีพื้นฐานความรู้ทางด้านวิศวกรรม โดยที่การนำเสนอทฤษฎีการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์นั้น ได้มีขึ้นหลังจากที่เทย์เลอร์ได้เข้ามารับตำแหน่งเป็นผู้จัดการโรงงานแห่งหนึ่งในเมืองฟิลาเดลเฟีย ในขณะที่ปัญหาของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประเทศอเมริกาในขณะนั้นประสบอยู่คือปัญหาในเรื่องประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งจากความค้อยในเรื่องประสิทธิภาพในการผลิต ของโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นหน่วยทำการผลิตในระดับจุลภาคได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของอเมริกาในระดับมหภาคคือทำให้ประเทศอเมริกาในขณะนั้นประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ดังนั้นเทย์เลอร์จึงพยายามแก้ไขปัญหในเรื่องประสิทธิภาพการผลิต โดยในระยะแรกของการแก้ปัญหา เทย์เลอร์ได้ให้ความสนใจไปในการปรับปรุงเครื่องจักร เครื่องไม้ เครื่องมือ ตลอดจนไปถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน แต่ประสิทธิภาพการผลิตของโรงงานยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าใดนัก ดังนั้น เทย์เลอร์จึงได้เปลี่ยนแนวความคิดใหม่ โดยได้ลองทำการสังเกตวิธีการทำงานของคนงานแต่ละคน จากการสังเกต เทย์เลอร์พบว่าคนงานใน โรงงานอุตสาหกรรมของเขานั้นมีวิธีการทำงานตามหลักความเคยชิน ซึ่งลักษณะการทำงานตามหลักความเคยชินนั้น ในการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานอย่างเดียวกันนั้น คนงานจะมีวิธีการทำงานที่แตกต่างกันหลายวิธี และวิธีการทำงานที่แตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับความเคยชินของคนงานแต่ละคน โดยจากการสังเกตของเทย์เลอร์ พบว่าวิธีการทำงานที่แตกต่างกันตามความเคยชินของคนงานแต่ละคนนั้นมักก่อให้เกิดการอุ้งงานได้ และการอุ้งงานก็ทำอย่างเป็นระบบ โดยได้รับการรู้เห็นเป็นใจจากผู้นำสภาพแรงงานในโรงงาน

นอกจากปัญหาการอุ้งงานแล้ว เทย์เลอร์ยังพบว่า ในอดีตฝ่ายบริหารได้เข้าไปควบคุม ดูแลคนงานน้อยมาก และปล่อยให้คนงานมีอิสระในการเลือกวิธีการทำงานตามใจชอบ ดังนั้นในการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เทย์เลอร์จึงได้นำเสนอการจัดการตามหลัก

วิทยาศาสตร์ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้คือ (Taylor. 1998 : 271 ; อ้างถึงใน พิทยา บวรวัฒนา. 2543 : 27)

1) จะต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานเพื่อให้ได้วิธีที่ดีที่สุด โดยวิธีที่ดีที่สุด จะต้องเป็นวิธีการทำงานที่ใช้เวลา ทรัพยากร และพลังงานในการทำงานน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีอื่นที่ทำงานในลักษณะเดียวกัน

2) การคัดเลือกคนงานจะต้องมีการนำเอาคุณสมบัติทางวิทยาศาสตร์มาช่วยในการคัดเลือก เพื่อให้ได้คนงานที่มี ทักษะ ความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน

3) จะต้องมีการพัฒนาคนงานโดยการสอนวิธีการทำงานให้ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์การจัดการ เพื่อที่จะขจัดวิธีการทำงานตามหลักความเคยชินให้หมดไปจากคนงานเดิม

4) ต้องพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างฝ่ายบริหารกับคนงาน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพการผลิตของโรงงาน

หลักวิทยาศาสตร์การจัดการตามแนวความคิดของเทย์เลอร์ นับว่ามีประโยชน์ต่อการบริหารงานในขณะนั้นเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในปัจจุบันวิทยาศาสตร์การจัดการเองก็ยังคงมีการนำมาประยุกต์ใช้อยู่ในการบริหารงานในองค์กร และหน่วยธุรกิจต่าง ๆ

2. การจัดการตามแบบระบบราชการ (Bureaucratic Management)

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) เป็นชาวเยอรมัน และเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงและยิ่งใหญ่ ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ เช่น วิชากฎหมาย การเมือง การปกครอง ประวัติศาสตร์ และเศรษฐกิจ และได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการจัดการตามแบบระบบราชการ ในการทำความเข้าใจขององค์กรแบบระบบราชการนั้น มีหลักการที่สำคัญดังนี้คือ (Hodge Anthony & Gales. 1996 : 174 ; อ้างถึงใน ทองใบ สุทธชาติ. 2543 : 5)

1. หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Labour) หมายถึง หลักในการสร้างความชัดเจน และความสมดุลระหว่างอำนาจหน้าที่กับความรับผิดชอบ โดยให้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบขององค์กร การแบ่งงานกันทำตามวิธีนี้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบที่เป็นทางการ

2. หลักของการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา (Hierarchy of Authority) หมายถึง การกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ที่ให้อำนาจหน้าที่ลดหลั่นลงมาตามสายการบังคับบัญชา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสายการบังคับบัญชา

3. หลักของความสามารถ (Technical Competency) หมายถึง หลักการสำคัญในการจัดบุคคล เพื่อบรรจุหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามหลักความรู้ความสามารถของบุคคล โดยการใช้กระบวนการทดสอบ การฝึกอบรม และการศึกษาของบุคลากร

4. หลักของกฎ ระเบียบ ความมีวินัย และการควบคุม (Rules Disciplines and Control) หมายถึง การบริหารงานโดยใช้กฎระเบียบเป็นหลัก และกำหนดรูปแบบไว้ให้ชัดเจนในการบริหาร จะต้องยึดระบบเอกสารเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ส่วนตัว

5. หลักของความเป็นกลางทางการบริหาร (Administrative Officials) หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เป็นผู้ที่มิเกี่ยวข้อง มีอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบในการทำงานตามตำแหน่งนั้น อุปกรณ์ และเครื่องมือจะอยู่กับตำแหน่ง ไม่ใช่อยู่กับบุคคล

6. หลักของการเป็นบุคลากรของฝ่ายบริหารและได้รับเงินเดือนประจำ (Career Official and Fixed Salary) หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารจะต้องเป็นบุคลากรประจำ มีการจ้างงานตลอดชีพ และจัดให้มีเงินเดือนประจำในอัตราคงที่ในแต่ละปี

3. การจัดการตามหลักการบริหาร (Administrative Management)

นักทฤษฎีที่นำเสนอทฤษฎีการจัดการตามหลักการบริหาร มีความเชื่อว่าการที่จะทำให้การทำงานขององค์การบรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องมีการกำหนดหน้าที่ของคนที่เป็นผู้บริหาร และหลักการบริหารงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน นักทฤษฎีที่นำเสนอทฤษฎีนี้ประกอบด้วย

เฮนรี ฟาโยล์ (Henri Fayol) คือ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีการจัดการตามหลักการบริหาร ฟาโยล์เป็นชาวฝรั่งเศสและเป็นนักบริหารระดับสูงในอุตสาหกรรม ซึ่งตามแนวความคิดของฟาโยล์ การที่จะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์นั้น ประการแรก ฟาโยล์เห็นว่านักบริหารจะต้องทำหน้าที่ทางการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordination) และการควบคุม (Controlling) ประการที่สองนักบริหารจะต้องทราบถึงหลักการบริหารที่สำคัญ ๆ ซึ่งฟาโยล์ได้นำเสนอหลักการบริหารที่มีประสิทธิผลของฟาโยล์ที่มีอยู่ 14 ข้อ ดังนี้คือ (Bartol and Martin. 1997 : 46)

1. หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Work) ในการบริหารนั้นจะมีงานเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนั้นนักบริหารจะต้องแบ่งงานที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากให้บุคลากรที่เป็นสมาชิกองค์การ รับเอางานไปทำโดยเน้นความชำนาญและความเชี่ยวชาญเฉพาะของ

บุคลากรที่อยู่ในองค์กร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุดตามหลักเศรษฐศาสตร์

2. หลักที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) ในการบริหารนั้นบุคลากรผู้ที่ได้รับมอบหมายงานให้ทำจะเกิดความผูกพันต่อผู้บังคับบัญชาในลักษณะของความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ในการที่จะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายนั้นสำเร็จจะต้องมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบที่บุคลากรมี

3. หลักของความมีระเบียบวินัย (Discipline) ระเบียบวินัยคือข้อตกลง กติกาที่ใช้ร่วมกันของบุคลากรองค์กร ระเบียบวินัยจะเป็นกรอบในการควบคุมพฤติกรรมของบุคลากรองค์กรให้เป็นไปในทิศทางที่เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร

4. หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of Command) บุคลากรที่เป็นสมาชิกองค์กรนั้น จะต้องฟังคำสั่งจากเจ้านายเพียงคนเดียวเพื่อป้องกันความสับสนในการปฏิบัติงาน การสั่งงานใด ๆ ต้องเป็นไปตามลำดับสายการบังคับบัญชา

5. หลักของการมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of Direction) ในการทำงานนั้น บุคลากรขององค์กรจะต้องมีเป้าหมายเดียวกัน ดังนั้นกิจกรรมการทำงานของบุคลากร ทุกคนจะต้องสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน

6. หลักของผลประโยชน์ส่วนตัวมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์กร (Subordination of Individual to the General Interest) ผลประโยชน์ของบุคลากรที่เป็นสมาชิกองค์กรมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร ดังนั้นในการทำงานสมาชิกองค์กรจะต้องทุ่มเทเสียสละในยามที่องค์กรต้องการความช่วยเหลือทั้งในยามปกติและในยามวิกฤติ

7. หลักของการกำหนดค่าตอบแทน และวิธีการจ่ายค่าตอบแทน (Remuneration and Methods) การจ่ายค่าตอบแทนให้แก่บุคลากรขององค์กรควรที่จะให้มีความยุติธรรม และตอบสนองความพึงพอใจทั้งของสมาชิกองค์กร และผู้บริหารเท่าที่จะพึงทำได้

8. หลักของการรวมอำนาจ (Centralization) ในการบริหารนั้น อำนาจในการตัดสินใจควรที่จะรวมไว้ที่จุดศูนย์กลาง เพื่อที่จะทำให้สามารถควบคุมส่วนต่าง ๆ ไว้ได้ เช่น อำนาจในการอนุมัติเงิน อำนาจในการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

9. หลักการจัดสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) จะต้องมีการจัดสายการบังคับบัญชาในการบริหารงานองค์การ เพื่อให้ทำให้ทราบถึงลักษณะของอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนไปถึงลักษณะของการติดต่อสื่อสาร

10. หลักของความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Order) ในการบริหารนั้น จะต้องมีการจัดสถานที่ทำงาน ตลอดจนวัสดุสิ่งของให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานและเสริมสร้างบรรยากาศในที่ทำงานให้น่าทำงาน

11. หลักของความเสมอภาค (Equity) ในการบริหารงานนั้นคนที่เป็นผู้บริหาร จะต้องให้ความเสมอภาคและมีความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะในเรื่องของการแบ่งงานให้ทำ การพิจารณาความดีความชอบ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาคือ จัดแย้งในการทำงาน

12. หลักของความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure) สำหรับการบริหารงานนั้นจะต้องทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรู้สึกว่าเขามีความมั่นคงในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดให้มีการเซ็นสัญญาจ้างงาน ซึ่งกำหนดระยะเวลาในการจ้างที่ชัดเจนและเป็นธรรม การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้น่าทำงานและการจัดเครื่องป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน

13. หลักของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ในการบริหารงานนั้น ผู้บริหารที่เก่งและฉลาด จะต้องรู้จักนำเอาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชามาใช้ประโยชน์ในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชาอาจได้มาจากการระดมสมอง หรือการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน

14. หลักของความสามัคคี (Esprit de Corps) ในการบริหารงานนั้น ในการที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องมีการสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นในการทำงาน ซึ่งอาจจะทำได้โดยการจัดให้มีกิจกรรมระหว่างสมาชิกร่วมกัน เช่น การจัดงานกีฬา การจัดทัศนศึกษาดูงาน การจัดงานเลี้ยง เป็นต้น

ลูเธอร์ กุลลิก และลินดัล เออร์วิค (Luther Gulick and Lyndal Urwick) เป็นนักทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มการศึกษาการจัดการตามหลักการบริหาร ได้เสนอหลักที่เกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำมีหน้าที่สำคัญอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผนการจ้ดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานและการงบประมาณ หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “POSDCoRB” ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้ (พิมลจรรย์ นามวัฒน์. 2544 : 22)

1. การวางแผน (Planning) คือ หน้าที่หรือบทบาท ในการกำหนดการทำงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตว่า จะทำอะไร จะทำอย่างไร จะทำเมื่อไร ใครเป็นผู้ทำ จะใช้งบประมาณเท่าไร

2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างองค์การที่เกี่ยวกับเรื่อง การกำหนดภารกิจหน้าที่ การแบ่งงานกันทำ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ การจัดสายการบังคับบัญชา การกำหนดขนาดของการควบคุม การจัดตั้งหน่วยงานหลัก (Line) และการจัดตั้งหน่วยงานที่ปรึกษา (Staff)

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) คือ หน้าที่ที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน การสั่งการ การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้น ลดขั้น การโยกย้าย และการให้พ้นจากงาน

4. การสั่งการ (Directing) คือ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามแผนงาน หรือตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะสั่งการด้วยวาจา หรือเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

5. การประสานงาน (Coordinating) คือ หน้าที่ในการประสานกับหน่วยย่อยต่าง ๆ ที่มีอยู่ในองค์การให้ทำงานสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันซึ่งการประสานงานนั้นอาจทำได้โดยการจัดตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองงาน การจัดโครงสร้างองค์การให้มีความชัดเจน การใช้วิธีการงบประมาณ เป็นต้น

6. การรายงานผลการปฏิบัติงาน (Reporting) คือ การรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การให้ทุกฝ่ายได้ทราบ เพื่อประโยชน์ในการติดตามการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการทำงาน

7. การบริหารงบประมาณ (Budgeting) คือ หน้าที่ในการจัดสรร การวางแผนงบประมาณให้กับองค์การ และหน่วยย่อยต่าง ๆ ให้มีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอในการทำงาน

การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ประวัติความเป็นมาของ สพม. 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 5 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 8 และ มาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษาเมื่อคราวประชุม ครั้งที่ 2/2553 วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 จึงกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ ที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหาร และ จัดการศึกษาสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะแต่ระดับมัธยมศึกษา

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นองค์กรขับเคลื่อนการจัดการการศึกษามัธยมศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้น มีคุณภาพตามมาตรฐานสู่สากล

พันธกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 21 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้คู่คุณธรรม พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการจัดการศึกษา 15 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
3. สมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ
4. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระหลักให้สูงขึ้น

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

ตารางที่ 1 รายชื่อสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 21

ขนาดโรงเรียน	ชื่อสถานศึกษา (โรงเรียน)
ขนาดใหญ่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปทุมเทพวิทยาคาร 2. ชุมพลโพธิพิสัย 3. ท่าบ่อ 4. หนองคายวิทยาคาร 5. บึงกาฬ 6. พรเจริญวิทยา 7. เซกา 8. ศรีวิไลวิทยา 9. ปากคาดพิทยาคม
รวมทั้งหมด 9 โรงเรียน	
ขนาดกลาง	<ol style="list-style-type: none"> 10. วังหลวงพิทยาสรรพ์ 11. ปากสวยพิทยาคม 12. สังคมวิทยา 13. น้ำสวยวิทยา 14. เข็มพิทยาคม 15. กุดบงพิทยาคาร 16. โทกคอนพิทยาคม 17. โพธิ์ตากพิทยาคม 18. ประชาบดีพิทยาคม 19. นาหนั่งพัฒนศึกษา 20. พานพร้าว 21. โഴ่พิสัยพิทยาคม 22. บึงโจงหลวงพิทยาคม 23. บุ่งคล้านคร

ขนาดโรงเรียน	ชื่อสถานศึกษา (โรงเรียน)
	24. นาสวรรค์พิทยาคม 25. ศรีชมภูวิทยา 26. หนองยองพิทยาคม รัชมังคลาภิเษกเขก
รวมทั้งหมด 17 โรงเรียน	
ขนาดเล็ก	27. เต็มวิทยาการ 28. พระบาทนาสิงห์พิทยาคม 29. หินโงมพิทยาคม 30. ถ่อนวิทยา 31. นาดีพิทยาคม 32. ท่าบ่อพิทยาคม 33. พระธาตุบังพวนวิทยา 34. วรลาโกนุสรณ์ 35. ร่มธรรมานุสรณ์ 36. วังม่วงพิทยาคม 37. ฝ่ายพิทยาคม 38. พระพุทธบาทวิทยา 39. เวียงคำวิทยาการ 40. หนองนางพิทยาคม 41. ค่ายบกหวานวิทยา 42. กวนวันวิทยา 43. โพนทองประชาสรรค์ 44. หนองหึ่งพิทยา 45. เหล่าคามพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก 46. เจ็ดสีวิทยาการ 47. โพนทองวิทยานุสรณ์ 48. หนองหัวช้างวิทยา

ขนาดโรงเรียน	ชื่อสถานศึกษา (โรงเรียน)
	49. หนองแจ้งวิทยาคม
	50. โสภก่ามวิทยา,
	51. ประชาณิมิตพิทยานุกูล
	52. ท่าดอกคำวิทยาคม
	53. ศรีสำราญวิทยาคม
	54. โนนคำพิทยาคม
	55. สมสนุกพิทยาคม
	56. ภูทอกวิทยา
รวมทั้งหมด 30 โรงเรียน	

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พรศ แก่นวงศ์ (2555 : 125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสัตหีบเขตฐานทัพเรือและเขตกองเรือยุทธการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้ประชาคมอาเซียน พบว่า การเตรียมความพร้อมของการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูโรงเรียนสัตหีบฐานทัพเรือและเขตกองเรือยุทธการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้ประชาคมอาเซียน โดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ องค์ประกอบทางสติปัญญาและองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) องค์ประกอบทางกายภาพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การยอมรับความแตกต่างของการนับถือศาสนา การมีความภูมิใจในการเป็นอาเซียน และการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามลำดับ 2) องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีความรู้เรื่องสมาชิกของประชาคมอาเซียน ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถในการบูรณาการเนื้อหาของอาเซียนกับกลุ่มสาระวิชาอื่น อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ภายในประเทศสมาชิกอาเซียน ความสามารถใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย ความสามารถในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน 3) องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การเตรียมการจัดทำแนวทางหลักสูตรอาเซียนศึกษา การจัดบรรยากาศของห้องเรียนสู่ประชาคมอาเซียน การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สื่อสารจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนอย่างเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ การมีแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องปฏิบัติการ และการผลิตหรือจัดหาสื่อการสอนเกี่ยวกับอาเซียน 4) องค์ประกอบทางด้านอารมณ์แรงจูงใจและบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าของโรงเรียนสู่อาเซียน การอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่ของตนสู่ประชาคมอาเซียน และการทำงานหนักเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนครู ผลการเปรียบเทียบเพื่อเตรียมความพร้อมของการบริหารจัดการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสังกัดหีบเขตฐานทัพเรือและเขตกองเรือยุทธการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสู่ประชาคม จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านองค์ประกอบทางกายภาพ และด้านองค์ประกอบทางอารมณ์แรงจูงใจและบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมใจ กงเดิม (2555 : 141) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และด้านทักษะกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง ความพร้อมด้านเจตคติ อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาแต่ละคณะ มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาต่างคณะมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านทักษะและกระบวนการด้านเจตคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภณ โจสมักกร (2553 : 32) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเตรียมความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ด้านสังคม ส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง พบว่า การเตรียมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 1) ด้านสังคม ส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างสังคมที่มั่นคงและปลอดภัยจากยาเสพติด เพิ่มพูนการกินคืออยู่ดีของประชาชนอาเซียน ผ่าน โอกาสที่หัดเทียมกัน ในการเข้าถึงการพัฒนา มนุษย์ สวัสดิการ และความยุติธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ คุ่มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์ ของอาเซียน โดยเคารพความหลากหลายและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม 2) ด้านการศึกษา เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่ใช้สื่อสารและการทำงาน คือ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เป็นต้น การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารในการรับมือของประชาคม อาเซียน เสริมสร้างให้ท้องถิ่นเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยเปิดเวทีให้ชาวบ้านเพื่อยกระดับ การศึกษาและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ส่งเสริมและการเพิ่มหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ การเตรียมความพร้อมการรับมือของประชาคมอาเซียน ให้กับเยาวชนในเขตเทศบาล และ ส่งเสริมการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับน้อย

เอกราช อมะวัลย์ (2554 : 3 – 15) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ การพัฒนาการศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความเข้าใจเพื่อสร้าง ความตระหนักและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) ปัจจัยศักยภาพบุคลากร ที่ต้อง ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะที่เหมาะสม มีความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและ เปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม ได้รับการเพิ่มโอกาสในการหางานทำรวมทั้งมีการพิจารณา แผนผลิตกำลังคน 3) ปัจจัยคุณภาพมาตรฐานเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครู อาจารย์ในอาเซียน ให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกัน ตลอดจนส่งเสริมและ เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และ 4) ปัจจัยการ เปิดเสรีการศึกษาประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนา ความสามารถ ประสิทธิภาพในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน สุดท้ายงานวิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะเป็นแนว ทางการพัฒนาการศึกษาของ โรงเรียนช่างฝีมือทหารเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ความเป็น ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนา บุคลากร และการพัฒนาความร่วมมือ

เกลียว เตือนเกา (2554 : 43) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 พบว่า 1) การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน เครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่าย ศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้าน การบริหารจัดการ และ ด้านปัจจัยสนับสนุน ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานเตรียม ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศโดยรวม เพศชาย และ เพศ หญิงมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ และ เมื่อเปรียบเทียบแยกรายด้าน พบว่า มีระดับความ คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านปัจจัยสนับสนุน และ ด้าน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ในด้านคุณภาพผู้เรียน ส่วนด้านการบริหารจัดการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวม ผู้มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีระดับความ คิดเห็นต่อการดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบแยกรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านปัจจัยสนับสนุนและด้านการบริหาร จัดการ ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และด้านคุณภาพผู้เรียน มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามสถานภาพโดยรวมผู้มี สถานภาพต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ใน ด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ ด้านคุณภาพผู้เรียน มีระดับความ คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการ มีระดับ ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม สถานศึกษาขนาดต่างกันมีการดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานเตรียมความพร้อมคู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

ราตรี สีงาม (2555 : 24) ได้ทำวิจัยเรื่อง 1) การเตรียมความพร้อมคู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมทั้งด้านนโยบายของผู้บริหาร โรงเรียนและด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับอาเซียนเช่น การแทรกเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติม สอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้มีโอกาส เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานการเตรียมความพร้อมคู่ประชาคมอาเซียน ทั้งภายในประเทศและประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เล็งเห็นความสำคัญกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนคู่ประชาคมอาเซียน ตามลำดับ ส่วนการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครู บุคลากร เล็งเห็นความสำคัญเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียน มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ วางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและดึงดูดความสนใจนักเรียน ตามลำดับ 2) แนวทางการเตรียมความพร้อมคู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ในส่วนของความเห็นและระดับการดำเนินงาน โดยภาพรวม ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้โดยให้ความสำคัญในการแนวทางข้อที่ 3 คือ จัดครูและบุคลากรในโรงเรียนเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดให้มีโรงเรียนต้นแบบเป็นโรงเรียนแกนนำเพื่อจัดการความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับโรงเรียนในเครือข่าย ได้เรียนรู้เป็นแนวทางต่อไป รวมทั้งจัดทำหลักสูตรเน้นอาเซียนในกลุ่มสาระต่างๆ หรือ บูรณาการในบางรายวิชาเช่น สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ ประการสุดท้ายควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางหรือสอดแทรกเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนผลิตสื่อ เช่น แผ่นพับความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับคณะครู นักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ได้รับทราบข้อมูล

วีรากร อุตร์เลิศ (2555 : 44) ได้ทำวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนการศึกษา : พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีความรู้ความและความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับที่ต่ำด้านการเตรียมความพร้อมของท้องถิ่นเกี่ยวกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านต่างๆ ทั้งทางสังคมวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ การบริการและการท่องเที่ยว ยังอยู่ในระดับที่น้อย ส่วนด้านสาธารณสุขอยู่ในระดับปานกลาง จากงานวิจัยครั้งนี้เทศบาลตำบลบ้านแยงได้นำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง จัดทำโครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ และเสนอโครงการอบรมภาษาอังกฤษ เพื่อการพัฒนาต่อยอดให้อยู่ในระดับที่ดี ด้านสาธารณสุข เสนอโครงการการควบคุมและการป้องกันโรคระบาดเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและเพิ่มผลผลิต การเกษตรให้ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อเป็นพื้นฐานต่อยอดการพัฒนาในพื้นที่ระดับอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และในระดับประเทศ

สุเทพ พันประสิทธิ์ (2555 : 35) การศึกษาความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในโครงการ สปริตอาเซียน (Spirit of ASEAN) นั้นจะต้องเตรียมความพร้อมในสามด้านคือ 1) หลักสูตร 2) กิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมให้การศึกษาอาเซียน การมีส่วนร่วมในโครงการ การสร้างเครือข่าย 3) ครู นักเรียน เช่น ทักษะทางภาษา ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ความพร้อมด้านการเรียน การพัฒนาความพร้อมครู

นภคณ สุตันตวิณิชย์กุล (2555 : 13) การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถาบันอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า การผลิตช่างฝีมือตลาดในประชาคมอาเซียน อาทิ การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ การเปิดเสรีด้านบริการ และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ดังนั้นความพร้อมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

กรกช อัญชลีนกุล (2555 : 23) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมของสถาบัน อาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษา พบว่า สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียนการสอน การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง การหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต การพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ และการยกระดับจากการผลิตนักเรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ทางด้านใดด้านหนึ่งอย่างจริงจัง

เป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2555 : 24) การศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย ราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558 ผลการศึกษาพบว่า 1. สถานภาพปัจจุบัน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ การสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ 1) อาจารย์ที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้จำนวนทั้งสิ้น 7,358 คน คิดเป็นร้อยละ 61.84 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด 2) ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนที่อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถสื่อสารได้มีภาษาลาว เวียดนาม พม่า มลายู ฟิลิปปินส์ และ อินโดนีเซีย 3) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่อาจารย์ส่วนใหญ่สามารถสื่อสารได้ รองลงมาได้แก่ ภาษาลาว จีน และญี่ปุ่น 4) ภาษาอื่นๆ ที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถสื่อสารได้ คือ ฝรั่งเศส เยอรมัน เกาหลี รัสเซีย นอร์เวย์ อิตาลี และสเปน 2. ความคิดเห็นของประชาคม มหาวิทยาลัยราชภัฏต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ.2558 ประชาคมมหาวิทยาลัย ราชภัฏเห็นด้วยกับเรื่องต่อไปนี้ 1) การเตรียมการด้านภาษาและวัฒนธรรมรวมทั้งองค์ความรู้ที่ เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนให้อาจารย์และ นักศึกษา การพัฒนาบุคลากร โดยฝึกอบรม ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสาร 2) การเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งเป็น สิ่งที่ดีต่อภาพเศรษฐกิจโดยรวม ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เท่า เทียมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในประเทศอาเซียน/ภูมิภาค 3)การเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ทั้งการพัฒนาหลักสูตร การประชุมเพื่อสร้างเครือข่ายและผนึกกำลังทางวิชาการและอื่นๆ การ พัฒนาบุคลากร ทั้งอาจารย์และนักศึกษา การยกระดับมาตรฐานการศึกษาของอาเซียนสู่สากล และในระดับโลก รวมทั้งการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 4) การสร้างความเข้มแข็ง และสามารถ พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับ 3. การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการ รองรับการแข่งขันประชาคมอาเซียน 1) จัดทำวิดิทัศน์แนะนำอาเซียนแจกจ่ายให้สมาคมชาว ราชภัฏ 2) นำข้อมูลจากการสำรวจผลการเตรียมความพร้อมในช่วงเวลาที่ผ่านมาใช้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา พร้อมทั้งร่วมกันแก้ปัญหา 3) จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ของ

มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศไทย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ด้วยการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา วิจัย การจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ด้านต่างประเทศ 4) จัดให้อธิการบดี และ ผู้บริหาร ได้ทำวิจัย และ เรียนรู้การเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศต่างๆกับมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกอาเซียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เจรจาความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำทางการศึกษา และ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียน 5) เตรียมการนำผลการวิจัย การศึกษาดูงาน และ ผลการเจรจาความร่วมมือไปสู่การปฏิบัติโดยใช้กระบวนการเครือข่ายที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งเตรียมความพร้อม สรุป 5 เรื่องสำคัญคือ การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ การพัฒนาหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร(ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่) การพัฒนานักศึกษา และการพัฒนาศูนย์/หน่วยงานให้บริการด้านภาษา

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Harvey (2003 : 17) ที่ว่ากระบวนการเรียนการสอนส่งผลกระทบต่อเตรียมตัวของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในขณะที่เดียวกันสาขาการตลาดควรจัดทำหลักสูตรสาขาการตลาดร่วมกันหรือการจัดทำเนื้อหาบางรายวิชาร่วมกัน และมีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ในเชิงวิชาการในสาขาการตลาดร่วมกัน เช่น การตลาดระหว่างประเทศ ธุรกิจระหว่างประเทศ การตลาดอาเซียน เพื่อให้ตรงมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานตามข้อตกลงความร่วมมือประชาคมอาเซียน จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถกล่าวได้ว่าภาคธุรกิจมีการตื่นตัวต่อประชาคมอาเซียนถึงแม้ว่าการรับรู้ข่าวสารยังน้อยและขณะเดียวกันภาคธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องใช้แรงงานที่สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา เพื่อให้มีแรงผลักดันพัฒนาคุณภาพแรงงาน ดังนั้นสถานบันการศึกษาควรทำข้อตกลงหรือการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับภาคธุรกิจ พัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอน โดยให้นักศึกษามีความรู้จริงและสามารถปฏิบัติได้จริง ในขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าไปฝึกปฏิบัติงานจริงและร่วมวางแผนการดำเนินงานกับสถานประกอบการจริง ซึ่งทั้งนี้สถานศึกษาควรสร้างสร้างเครือข่ายของแรงงานเพื่อเชื่อมโยง และในขณะเดียวกันสถานประกอบการก็จะได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ปัจจัยด้านคุณภาพมาตรฐาน : บทบาทการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า หลักสูตรการตลาดควรปรับปรุงโดยการเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน นอกจากนี้ควรมีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ด้านวิชาการ วิจัยกับสถานศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

ทั้งภาคส่วนของอาจารย์สาขาการตลาดและนักศึกษสาขาการตลาด ขณะเดียวกันกระบวนการสอนควรมีแนวทางการจัดการสอนลักษณะให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์ถึงสถานการณ์เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

โจฮาน ลุนด์ (2005 : 24) ได้วิจัยเรื่องอาเซียนและการขยายความร่วมมือด้านความมั่นคง การวิจัยนี้ต้องการเสนอมุมมองของความมั่นคงปลอดภัยแบบทางเลือก โดยมุ่งไปที่ระดับผลกระทบของภัยคุกคามและความน่าจะเป็นต่าง ๆ การศึกษาดำเนินโดยมองจากเรื่องความมั่นคงปลอดภัยในระดับต่าง เช่น ภัยคุกคามจะถูกตรวจวัดทั้งภัยคุกคามต่อบุคคล และภัยคุกคามต่อบุคคลสำคัญทางการเมือง โดยภัยคุกคามเหล่านี้อยู่ในระดับภูมิภาคตั้งแต่เริ่มแรก และด้วยเหตุนี้จึงควรที่จะจัดอยู่ในบริบทของภูมิภาค นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าภัยคุกคามเหล่านี้ทำให้เกิดภัยคุกคามสำคัญต่อบุคคลเป็นจำนวนมากและมีศักยภาพที่จะสั่นคลอนความมั่นคงทางการเมือง ได้ผลจากการสำรวจประเด็นด้านการข้ามวัฒนธรรมในการศึกษาเรื่องข้อมูลสารสนเทศศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก (Exploring cross - cultural issues in information studies education in Southeast Asia and the Pacific) เป็นโปรแกรมการศึกษาสาขาข้อมูลศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) มีขอบเขตครอบคลุมถึงสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีโดยไม่เพียงเตรียมมืออาชีพทางด้านข้อมูลข่าวสารสำหรับเครือข่ายเศรษฐกิจเครือข่ายโลกยุคใหม่เท่านั้น แต่ยังสามารถมุ่งปลูกฝังบทบาทของมืออาชีพทางด้านข้อมูลข่าวสารในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการแนะนำและกระตุ้นการพัฒนาในภูมิภาคกำลังพัฒนาต่าง ๆ และช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึงและใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศสากลได้ด้วย เอกสารวิชาการฉบับนี้ได้ทำการวิเคราะห์สาระประเด็นสำคัญในการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลสารสนเทศศึกษาในคราวประชุมใหญ่บรรณารักษ์แห่งอาเซียน 2000 ซึ่งประกอบด้วย บริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของ โปรแกรมการศึกษาข้อมูลสารสนเทศศึกษา การบูรณาการกันของสหวิทยาการการบูรณาการกันของความเชี่ยวชาญเฉพาะต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศในหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน บุคลากร ความล้าหลังและความเปลี่ยนแปลงของ โปรแกรมการศึกษาข้อมูลสารสนเทศศึกษา

Asia new monitor (2009 : 22) ได้กล่าวถึงประเทศไทยกับความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จของประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญใน การจัดตั้งประชาคมอาเซียนและได้รับการยกย่องว่าเป็นหนึ่งใน วัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน กฎบัตรนี้มีจุดมุ่งหมาย ที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือด้านการศึกษาอย่างใกล้ชิด และมีอายุการใช้งานที่จะช่วยให้การเรียนรู้และเสริมสร้างประชาคม

อาเซียน ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าร่วมมือด้านการศึกษา ระหว่าง ประเทศในกลุ่มอาเซียน จะเป็นหนึ่งใน ปัจจัย ที่ใหญ่ที่สุด ในการผลักดัน ไปข้างหน้าการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในระหว่าง การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ในชะอำ และ หัวหิน 10 ประเทศ อาเซียนได้ร่วมกันลงนามในข้อตกลงที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา ระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนภายใต้ ข้อตกลงอาเซียนจะส่งเสริมความเข้าใจมากขึ้นของกฎบัตรอาเซียน โดยผสมผสานลงใน หลักสูตรของโรงเรียนอาเซียนในขณะที่การให้ความรู้ประชาชน เกี่ยวกับการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนอาเซียนยังจะได้ประสานงานเพื่อให้รับอุปกรณ์ของรัฐ -of-the-art ในเทคโนโลยีสารสนเทศในการปรับปรุงทรัพยากรทางการศึกษาให้กับนักเรียนในภูมิภาค ในขณะที่ให้การสนับสนุนใน การเคลื่อนย้าย ฝีมือแรงงานในภูมิภาคด้วยสำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นเสาหลักของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้น ในปี 2558 นี้ หน่วยงาน ที่สำคัญที่สุดสำหรับภารกิจครั้งนี้ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการ (สกศ.) ซึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบ แผนยุทธศาสตร์ ทรทอง จันทรางศุ (2554 : 8) ระบุว่าสภา การศึกษาที่ควรจะเป็นเสาหลักในการจัดการเตรียมการสำหรับ การจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 นอกจากนี้ สภาการศึกษา ควรจะได้รับมอบหมายให้ระดมความคิดอย่างทั่วถึงและ ศึกษา คำแนะนำที่สำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์โดยในปีนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการวางแผนที่จะ เชื่อมโยงโรงเรียน ที่มีคุณภาพด้วย 9 ประเทศในกลุ่มอาเซียนภายใต้แนวคิดพระวิญญูญาณของอาเซียน " แต่ละประเทศ อาเซียน จะมี 6 โรงเรียนนาร่องในทุกระดับที่จะถูกแบ่งออกเป็น โรงเรียนชายแดน และ โรงเรียนที่ไม่ติด ชายแดน โรงเรียน ชายแดนจะถูกสร้างเส้น ข้ามพรมแดนในประเทศพม่า, ลาว, กัมพูชา และมาเลเซีย สำหรับการ แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และภาษา ในขณะที่ ไม่ใช่โรงเรียน ชายแดน เป็น ผู้ที่อยู่ใน บรูไนอิน โดนีเซีย และ สิงคโปร์ กิจกรรม ต่างๆที่ จะเชื่อมโยง โรงเรียนเหล่านี้ และ ส่งเสริมให้เกิด ความเข้าใจอันดี ในหมู่ นักเรียน ของประเทศเหล่านี้การจัดการที่ดี ของทรัพยากรมนุษย์ จะเป็น สิ่งสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือ ด้านการศึกษาและการสร้างประชาคมอาเซียนในอนาคตถ้าสมาชิกอาเซียนกำลัง มุ่งหน้า ไปในทิศทาง ที่เป็นเอกภาพ การศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ จะประสบความสำเร็จ ในการสร้าง ทรัพยากรมนุษย์ที่แข็งแกร่งและเพียงพอสำหรับชุมชนอาเซียน

Asia new monitor (2012 : 12) ได้กล่าวถึงประเทศไทย และ เวียดนามว่ายังมี ความรู้เพิ่มเติมในด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการย้าย ไปสู่เข้าประชาคมอาเซียนในฐานะที่เป็นสมาชิก ประชาชาติเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ในการเตรียมความพร้อมของ

2 ประเทศนี้เพื่อจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ทั้งไทยและเวียดนามจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นและรับทราบข้อมูลของกันและกันเพิ่มมากขึ้นเพื่อที่เพื่อสร้างความตระหนักให้กับประเทศในอาเซียนในหมู่ข้าราชการและประชาชน เรื่องอาเซียนจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ ของสมาชิกทั้งหมดของประชาคมอาเซียนกลุ่มของผู้ปฏิบัติงานจากสื่อสาธารณะ ราชการกรมประชาสัมพันธ์ (PRD) จะได้เยี่ยมชมไปชมการทำงานของยังสถานอย เมื่อ 13-18 พฤษภาคม 2555 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมและเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนกับ ผู้ประกอบการภายใต้ การบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมประชาสัมพันธ์ และ ของ เวียดนามว่า ด้วยความร่วมมือในสาขา สารสนเทศ และการกระจายเสียงนอกเหนือจากการเรียนรู้เพิ่มเติมของทั้งสองประเทศ จากกันและกันแล้วในแง่มุมต่าง ๆ ได้ที่มุ่งเป้าไปยังเครือข่ายที่จะช่วยเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ในอาเซียน และ มีความพยายาม สร้างชุมชนเป็นกลุ่ม ที่ให้มาพร้อมกับโอกาสที่จะได้ พูดคุยกับ นาย เหงียน เทียน มินห์ อธิบดี กรมอาเซียนกระทรวงการต่างประเทศของเวียดนาม และ ได้รับรู้ ข่าวสารอาเซียนในหมู่ประชาชนในประเทศเวียดนาม ได้รับการสนับสนุนส่วนใหญ่ในด้านการศึกษาในโรงเรียนและ สถาบันการศึกษา อื่น ๆ ส่วนใหญ่ส่วนภูมิภาค ต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้สำรวจ และ ประเมินระดับของกลุ่มในประเทศอาเซียนของประชาชนทั่วไป ตามการประเมินล่าสุดของการรับรู้ของอาเซียนในหมู่ประชาชนเวียดนามอยู่ในระดับที่น่าพอใจผู้ปฏิบัติงาน PRD สื่อ ยังให้สัมภาษณ์ ฯพณฯ นายอนุสรณ์ เอกอัครราชทูต ไทย ไปเวียดนาม ที่อ้างถึงความสัมพันธ์ ไทย เวียดนาม เป็นอย่างใกล้ชิด และจริงใจทั้งสองประเทศมีการเฉลิมฉลองครบรอบปีที่ 35 ของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในปี 2011 ที่มีความหลากหลายของกิจกรรม ทั้งในไทยและเวียดนามที่เน้นการพัฒนาอย่างกว้างขวางในความสัมพันธ์ทวิภาคีการค้าทวิภาคี ระหว่างทั้งสองประเทศ มีจำนวนเกือบ เก้าล้านล้าน ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2555 การลงทุน ของไทยในเวียดนาม มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ยังการลงทุนโดยตรง ในเวียดนาม ในปี 2554 ถึง กว่าหก พันล้านดอลลาร์ ทำให้ ประเทศไทยกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด ที่ 10 ของ นักลงทุนต่างชาติ ในเวียดนาม เอกอัครราชทูตเน้นถึงความจำเป็นในการที่ทั้ง 2 ประเทศจะก้าวขึ้นมาทำความร่วมมือทางวัฒนธรรม และขยายความรู้เกี่ยวกับ แต่ละด้าน อื่น ๆ ทั้งนี้ในเรื่องนี้ สื่อมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาเซียน คนที่อยู่ในภูมิภาคคล้ายคลึงกันมาก หุ้่นนี้ คำถามคือวิธีที่จะทำให้พวกเขาารู้สึกว่าพวกเขาอยู่ในครอบครัวเดียวกันของ อาเซียน ประเทศไทย เป็น 1 ใน 5 สมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียน ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อ 8 สิงหาคม 1967 เวียดนาม เข้าร่วมในอาเซียน เมื่อ 28 กรกฎาคม 1995

Asia new monitor (2013 : 24) ได้กล่าวถึงการศึกษาไทยกับการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาไทยที่มีความสำคัญต่อประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้สถาบันการศึกษาภายใต้การดูแลในการเปลี่ยนแปลงปฏิทินการศึกษาของไทย สำหรับจุดเริ่มต้นของภาคปีการศึกษา 2557 นี้ให้มีการเปิดภาค ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคมหรือกันยายนให้เหมือนกับประเทศในกลุ่มอาเซียน การศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยได้มีโอกาสที่จะได้สัมผัสกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน ในงานสัมมนาทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นายชินภัทร ภูมิรัตน ได้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่บางส่วนควรจะกระจายเพื่อให้พื้นที่อื่น ๆ จะนำมาใช้เป็นแบบจำลอง

ชินภัทร ภูมิรัตน กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบเด็กนักเรียนมากกว่าเจ็ดล้าน และ ครุ 400,000 การประชุมของคณะกรรมการการศึกษาเสนอว่าการจัดการศึกษาในประเทศที่ได้รับการจัดการในลักษณะที่สมดุลมากขึ้น คำถามคือวิธีการลดเวลาในการเรียนและเพิ่มทักษะในการวิเคราะห์ความคิดให้กับนักเรียน เกี่ยวกับการย้ายหรือปรับระยะเวลาการศึกษาในประเทศไทยเพื่อให้สอดคล้องกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน นายชินภัทร ภูมิรัตน กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐานควรดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของคนที่เกี่ยวข้อง ในเดือน ธันวาคม 2555 การสำรวจแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าวันแรกที่โรงเรียนควรจะเปลี่ยนจาก 16 พฤษภาคม - 10 มิถุนายน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐานมีความพร้อมที่จะแนะนำการเปลี่ยนแปลงในปีการศึกษา 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ขอให้สถาบันการศึกษาภายใต้การดูแลในการเปลี่ยนแปลงปฏิทินการศึกษาของพวกเขาสำหรับจุดเริ่มต้นของภาคการศึกษา 2557 ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคมหรือกันยายน เช่นเดียวกับประเทศในกลุ่มอาเซียนอื่น ๆ บางสถาบันได้ทำการปรับปรุงแล้วปฏิทินการศึกษาของพวกเขาสอดคล้องกับที่อื่น ๆ ของคู่ค้าอาเซียน

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องการเตรียมความพร้อม เพื่อให้โรงเรียนได้มีการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ไม่ว่าจะพัฒนาในเรื่องคุณภาพนักเรียน คุณภาพครู และคุณภาพผู้บริหาร กับการรองรับการเรียนการสอนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นี้ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ว่าการนำมาจะประยุกต์พัฒนาและเพื่อใช้บริหารจัดการการศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมนั้นควรจะมีหลักสูตรและวิธีการ

ปฏิบัติที่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานรับผิดชอบ กำหนดเพื่อที่จะให้การปฏิบัตินั้น
ลุล่วงไปได้ด้วยความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY